

ZAPROSZENIE DO SKŁADANIA WNIOSKÓW NA PROJEKTY TEMATYCZNE W PIERWSZYM KONKURSIE GRANTOWYM

OGŁOSZENIE

Operator Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny, tj. konsorcjum organizacji w składzie: Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego (lider), Fundacja Edukacja dla Demokracji i Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego, zapraszają do składania wniosków w pierwszym konkursie grantowym na projekty tematyczne. Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny jest finansowany przez Islandię, Norwegię i Liechtenstein w ramach Funduszy EOG.

Prawne ramy Programu określają następujące dokumenty:

- Protokół 38c do Umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym w sprawie Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021,
- Memorandum of Understanding w sprawie wdrażania Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 zawarte pomiędzy Islandią, Księstwem Liechtensteinu i Królestwem Norwegii a Rzeczpospolitą Polską,
- Porozumienie w sprawie realizacji Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowanego ze środków Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego 2014-2021 zawarte pomiędzy Biurem Mechanizmów Finansowych a Fundacją Rozwoju Demokracji Lokalnej im. Jerzego Regulskiego,
- Podręcznik dla Operatorów Funduszu Aktywni Obywatele.

Kwota przeznaczona na granty w pierwszym konkursie wynosi 11 955 000 EUR.

W podziale na poszczególne obszary wsparcia jest to:

- Obszar 1. Ochrona praw człowieka (w tym kwestie związane z równością płci) – kwota: 2 850 000 EUR,

- Obszar 2. Działanie na rzecz różnorodności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu – kwota: 2 950 000 EUR,
- Obszar 3. Budowanie kultury demokratycznej i zaangażowania obywatelskiego na poziomie lokalnym (w tym kwestie związane z ochroną środowiska) – kwota: 4 155 000 EUR,
- Obszar 4. Wsparcie rozwoju sektora społecznego (realizowane jako moduł w projektach z obszarów 1-3) – kwota: 2 000 000 EUR.

Wszystkie składane wnioski powinny przyczyniać się do osiągnięcia [zakładanych rezultatów Programu](#) w obszarach wsparcia.

Program dąży do zapewnienia zrównoważonego wsparcia realizacji projektów w różnych regionach Polski, zwiększenia szans mniejszych organizacji lokalnych i regionalnych na otrzymanie grantu oraz wsparcia działań kluczowych z punktu widzenia Programu poprzez zagwarantowanie w procesie oceny wniosków proporcjonalnej reprezentacji poszczególnych województw.

W przypadku istotnej dysproporcji między województwami w procesie oceny wniosków Komisja Konkursowa może zdecydować o uwzględnieniu tego przy ocenie projektów, które mają otrzymać dofinansowanie.

Na ostateczną decyzję o przyznaniu dofinansowania wpływają: punktacja przyznana przez ekspertów, kwoty przewidziane na każdy z obszarów wsparcia, w tym na tematy o znaczeniu szczególnym, oraz podział środków na regiony.

Warunkiem bezwzględny otrzymania grantu jest uzyskanie – w ocenie ekspertów – nie mniej niż 50% punktów możliwych do otrzymania. Jednocześnie, nie wszystkie wnioski ocenione powyżej tego progu otrzymają dofinansowanie.

W konkursie można składać wnioski w ścieżce na małe albo na duże granty.

Małe granty:

- minimalna kwota grantu: 6000 EUR,
- maksymalna kwota grantu: 23 000 EUR,
- czas realizacji: od 6 do 18 miesięcy,
- wkład własny: nieobowiązkowy,

- dla organizacji działających od minimum 6 miesięcy (licząc od terminu ogłoszenia naboru wniosków, tj. 17 marca 2021 roku),
- konieczność wykazania w zespole realizującym przynajmniej jednej osoby z doświadczeniem w wybranym obszarze tematycznym,
- możliwość uzyskania dodatkowych środków na współpracę dwustronną z podmiotami z Państw-Darczyńców: do 3450 EUR (maksymalnie 15% kwoty grantu),
- możliwość uzyskania dodatkowych środków na rozwój instytucjonalny Wnioskodawcy: do 5060 EUR (maksymalnie 22% kwoty grantu).

Duże granty:

- minimalna kwota grantu: 23 001 EUR,
- maksymalna kwota grantu: 84 000 EUR,
- czas realizacji: od 12 do 24 miesięcy,
- wkład własny: nieobowiązkowy,
- dla organizacji działających od minimum 12 miesięcy (licząc od terminu ogłoszenia naboru wniosków, tj. 17 marca 2021 roku),
- wymóg wobec Wnioskodawcy wykazania doświadczenia w realizacji przynajmniej 3 projektów w wybranym obszarze tematycznym w ciągu ostatnich trzech lat (zrealizowanych i – w przypadku projektów finansowanych z grantu – rozliczonych do terminu ogłoszenia naboru wniosków, tj. 17 marca 2021 roku),
- możliwość uzyskania dodatkowych środków na współpracę dwustronną z podmiotami z Państw-Darczyńców: do 12 600 EUR (maksymalnie 15% kwoty grantu),
- możliwość uzyskania dodatkowych środków na rozwój instytucjonalny Wnioskodawcy: do 18 480 EUR (maksymalnie 22% kwoty grantu).

Wnioski można złożyć wyłącznie w Elektronicznym systemie naboru wniosków i zarządzania projektami, zwanym dalej Generatorem, dostępnym na stronie:

<http://generator.aktywniobywatele-regionalny.org.pl/>.

Operator zastrzega sobie możliwość przesuwania środków pomiędzy konkursami oraz latami realizacji Programu.

Termin składania wniosków:

- od 17 marca 2021 roku, godz. 12.00 w południe do 17 maja 2021 roku, godz. 12.00 w południe czasu polskiego.

Termin ogłoszenia wyników:

- oceny formalnej wniosków: do 11 czerwca 2021 roku,
- oceny merytorycznej wniosków: do 30 września 2021 roku.

O PROGRAMIE AKTYWNI OBYWATELE – FUNDUSZ REGIONALNY

Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny finansowany jest przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię (zwane dalej Państwami-Darczyńcami) w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego (czyli tzw. Funduszy EOG), z którego korzysta 15 państw członkowskich Unii Europejskiej z Europy Środkowej i Południowej.

W ramach Funduszy EOG wydzielone zostały środki dla organizacji społecznych. Na ich wsparcie przeznaczono w Polsce 53 mln EUR. Kwota ta została podzielona na dwie części: 30 mln EUR na Program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy¹ i 23 mln EUR na Program Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

Celem Funduszu jest wzmocnienie społeczeństwa obywatelskiego, aktywności obywatelskiej oraz upodmiotowienie grup zagrożonych wykluczeniem i wyrównywanie ich szans.

Program służy również wzmocnieniu stosunków dwustronnych między społeczeństwem obywatelskim i podmiotami z Polski i Państw-Darczyńców, a także promowaniu wymiany regionalnej i sieciowaniu, ze szczególnym uwzględnieniem dzielenia się wiedzą i dobrymi praktykami w obszarze wzmocniania społeczeństwa obywatelskiego.

W ramach konkursów grantowych przyznawane jest wsparcie na działania prowadzone przez polskie organizacje społeczne – samodzielnie lub w partnerstwie z innymi podmiotami z Polski, z Państw-Darczyńców (Islandia, Liechtenstein, Norwegia), Państw-Beneficjentów korzystających z Funduszy EOG (Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Estonia, Grecja, Łotwa, Litwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry) oraz z krajów sąsiadujących z Polską nienależących do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (Białoruś, Ukraina, Rosja).

---

¹ Program Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy jest prowadzony przez konsorcjum, w skład którego wchodzi: Fundacja im. Stefana Batorego (lider), Fundacja Stocznia oraz Fundacja Akademia Organizacji Obywatelskich (więcej informacji o Programie znajduje się na stronie: <https://aktywniobywatele.org.pl/>).

W projektach realizowanych w partnerstwie z podmiotami z Państw-Darczyńców można wystąpić o dodatkowe środki na koszty partnerstwa.

Program wspiera działania prowadzone przez organizacje z całej Polski, **z wyłączeniem działań prowadzonych na terenie m.st. Warszawy**. W szczególności zostaną dofinansowane działania podejmowane przez organizacje mniej doświadczonych, spoza dużych aglomeracji i z terenów o ograniczonym dostępie do programów pomocowych i wsparcia infrastrukturalnego oraz organizacje kierujące swoje działania do grup narażonych na dyskryminację i wykluczenie.

Priorytetowo traktowane będą także projekty angażujące młodzież, zarówno jako uczestników, jak i odbiorców działań projektowych, oraz dotyczące zmian klimatycznych i ochrony środowiska.

Program opiera się na następujących wartościach: poszanowanie godności ludzkiej, wolności, demokracji, równości, rządów prawa i ochrony praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Program jest realizowany z przestrzeganiem zasad dobrego rządzenia (rozumianego jako zarządzanie w sposób partycypacyjny i włączający, odpowiedzialny, transparentny, efektywny i skuteczny, przy zerowej tolerancji dla korupcji), zrównoważonego rozwoju, dążenia do zapewnienia długotrwałego rozwoju gospodarczego, spójności społecznej i troski o ochronę środowiska. W realizacji Programu stosowane jest podejście zorientowane na osiągnięcie rezultatów i zarządzanie ryzykiem.

OBSZARY WSPARCIA W KONKURSIE NA PROJEKTY TEMATYCZNE

Obszar 1. Ochrona praw człowieka (w tym kwestie związane z równością płci)

W obszarze 1. Program wspiera działania służące upowszechnianiu wiedzy o prawach człowieka i równym traktowaniu, przeciwdziałaniu i zapobieganiu łamaniu praw człowieka i wszelkim formom dyskryminacji, zapewnieniu wsparcia osobom, których prawa są łamane lub które doświadczają dyskryminacji.

Projekty w ramach tego obszaru mają przyczynić się do:

- lepszego, głębszego rozumienia zasad praw człowieka i równego traktowania, ich związku i wpływu na codzienne życie każdego człowieka – zarówno wśród danej społeczności czy grupy docelowej, jak i ich liderów, liderek oraz osób działających

i pracujących na rzecz danej społeczności (aktywistów/aktywistek, urzędników/urzędniczek, pracowników/pracowniczek socjalnych itd.);

- ograniczenia wpływów i znaczenia stereotypów, uprzedzeń, dyskryminacji, mowy nienawiści i dezinformacji w obszarze praw człowieka i równego traktowania, w tym postrzegania zasad praw człowieka i równego traktowania jako narzędzi walki o niesłuszne przywileje;
- docenienia i uznania praw człowieka jako istotnego czynnika wpływającego na podejmowane przez władze decyzje;
- podniesienia umiejętności osób, organizacji pozarządowych i instytucji publicznych działających na rzecz praw człowieka i równego traktowania (dotyczy beneficjentów innych niż przedstawiciele/pracownicy Wnioskodawcy);
- zwiększenia liczby sektorowych i międzysektorowych działań na rzecz praw człowieka i równego traktowania;
- zmniejszenia naruszeń i dolegliwości naruszeń zasad praw człowieka i równego traktowania dla ich ofiar.

Obszar 2. Działanie na rzecz różnorodności społecznej i przeciwdziałanie wykluczeniu

W obszarze 2. Program wspiera działania mające na celu upowszechnianie wiedzy o potrzebach osób z grup mniejszościowych oraz osób narażonych na wykluczenie społeczne; upowszechnianie wiedzy o nierównościach społecznych; wzrost integracji społecznej; wzmacnianie osób z grup mniejszościowych oraz osób narażonych na wykluczenie społeczne.

Projekty w ramach tego obszaru mają przyczynić się do:

- zwiększenia poziomu świadomości i empatii obywateli w zakresie nierówności społecznych oraz problemów i potrzeb grup szczególnie wrażliwych;
- wzmocnienia integracji społecznej oraz obniżenia poziomu wykluczenia poprzez wysokiej jakości działania edukacyjne i rozwojowe oraz budowanie i promowanie modeli skutecznej współpracy na rzecz różnorodności i przeciwdziałania wykluczeniu na poziomie lokalnym, regionalnym i krajowym;

- upodmiotowienia osób z grup wykluczonych poprzez wzmacnianie ich głosu, reprezentację oraz rzecznictwo przekładające się na kształtowanie polityk społecznych, zarówno lokalnych, jak i krajowych.

W kontekście realizacji celów ogólnych obszaru 2. świadczenie podstawowych usług socjalnych może być wspierane jedynie w powiązaniu z działaniami związanymi z podnoszeniem świadomości, rzecznictwem, upodmiotowianiem czy inicjatywami reform. Ponadto istotne i zasadne jest podejmowanie inicjatyw w obszarze 2. przez organizacje oraz osoby reprezentujące grupy zagrożone wykluczeniem czy dyskryminacją.

Obszar 3. Budowanie kultury demokratycznej i zaangażowania obywatelskiego na poziomie lokalnym (w tym kwestie związane z ochroną środowiska)

W obszarze 3. Program wspiera działania mające na celu pokazywanie wpływu organizacji pozarządowych na rozwój lokalnych społeczności i kultury demokratycznej; wzmacnianie społeczeństwa obywatelskiego; zwiększanie znaczenia edukacji obywatelskiej; rozwój współpracy i partnerstw na poziomie lokalnym; rozwój umiejętności związanych z krytycznym myśleniem; wzmacnianie organizacji strażniczych; upowszechnianie wiedzy o zmianach klimatu.

Projekty w ramach tego obszaru mają przyczynić się do:

- pełniejszego, głębszego rozumienia istoty i znaczenia mechanizmów demokratycznych w podejmowaniu decyzji, szczególnie w czasie konfliktu;
- stworzenia uczestnikom projektu okazji do osobistego, pozytywnego doświadczenia udziału w demokratycznym podejmowaniu decyzji na szczeblu lokalnym i/lub działaniu na rzecz dobra wspólnego;
- upowszechnienia znajomości narzędzi i procedur demokratycznego podejmowania decyzji oraz umiejętności wykorzystania ich w praktyce;
- propagowania koncyliacyjnego podejścia do rozwiązywania problemów lokalnych, tworzenia przestrzeni do dyskusji, debaty i dialogu (w tym kontekście również zwiększania rozpoznawalności NGOów jako ważnych aktorów życia społecznego);
- budowania świadomości wagi i roli informacji, a także rozwijania kompetencji związanych z weryfikacją oraz umiejętnością interpretacji informacji pochodzących z różnych źródeł;

- upowszechnienia demokratycznych praktyk istniejących w instytucjach lokalnych (tak jednostkach samorządu terytorialnego, innych instytucjach publicznych, jak i organizacjach pozarządowych czy grupach nieformalnych);
- zwiększenia bezpośredniego zaangażowania członków/mieszkańców w kształtowanie polityk lokalnych;
- zwiększenia zaangażowania się w działania na rzecz wspólnoty (edukacja obywatelska, zaufanie, dialog), wzmocnienia poczucia sprawczości, zaangażowania obywateli (również w sprawy codzienne) i mobilizacji społeczności, propagowania ruchów wolontariackich i działań *pro publico bono*;
- facylitowania współpracy pomiędzy lokalnymi interesariuszami, m.in. na rzecz pogłębienia procesów integracji społecznej.
- nabycia kompetencji społecznych, niezbędnych do aktywnego uczestniczenia w życiu społecznym.

Obszar 4. Wsparcie rozwoju sektora społecznego

Dofinansowanie w tym obszarze będzie przyznawane na rozwój instytucjonalny Wnioskodawców i Partnerów wyłącznie w ramach grantów na realizację projektów tematycznych (w obszarach 1-3).

Projekty w ramach tego obszaru mają przyczynić się do tego, by organizacje potrafiły:

- jasno określić swoją misję (co i jak chcą zmienić poprzez swoje działania, co je odróżnia od innych), odpowiadającą na zdiagnozowane potrzeby określonych grup odbiorców, plany rozwojowe samorządu terytorialnego, czy danego sektora (np. pomocy społecznej, edukacji itp.);
- realizować misję w elastyczny, dostosowany do zmieniających się warunków sposób, wynikający ze stałej refleksji nad długofalowymi celami, wykraczającymi poza horyzont poszczególnych projektów;
- dywersyfikować swoje budżety, zmniejszając, na ile to możliwe, swoje uzależnienie od jednego źródła finansowania/donora. Korzystać w większym stopniu np. ze środków przekazywanych przez obywateli tak, by zapewnić organizacji zasoby pozwalające na stabilne działanie i niezależność w formułowaniu celów i metod ich realizacji;

- wdrażać skuteczne strategie fundraisingowe – zwiększać niezależność finansową organizacji poprzez prowadzenie działalności gospodarczej, działalność odpłatną pożytku publicznego oraz tworzenie spółek z o.o.non profit;
- polepszać zarządzanie, skutecznie wykorzystujące narzędzia cyfrowe do realizacji projektów, współpracy w zespole oraz komunikacji z odbiorcami;
- doskonalić partnerstwa i sieci współpracy z innymi organizacjami i grupami nieformalnymi, a także instytucjami publicznymi i firmami;
- oferować pracownikom i wolontariuszom stabilne, atrakcyjne warunki pracy oraz możliwość stałego podnoszenia kompetencji. Zwiększać ich motywację do angażowania się w realizację misji organizacji poprzez wpływ na kierunki jej rozwoju;
- dbać o swoją przejrzystość; zwiększać skuteczność działań rzeczniczych, ułatwiających innym zrozumienie korzyści wynikających z ich działań oraz ich roli w rozwoju społeczeństwa obywatelskiego.

W powyższe obszary wpisują się **tematy o znaczeniu szczególnym**, za wybranie których Wnioskodawca otrzyma **dodatkowe punkty**:

W obszarze 1:

- Działania z migrantami/migrantkami i uchodźcami/uchodźczyniami
- Działania wspierające osoby LGBT+
- Działania antydyskryminacyjne

W obszarze 2:

- Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie

W obszarze 3:

- Działalność strażnicza
- Partycypacja mieszkanek i mieszkańców w kształtowaniu polityk lokalnych

Na dofinansowanie projektów dotyczących tematów o znaczeniu szczególnym przeznaczone zostanie ok. 5% środków z alokacji na każdy obszar wsparcia w ramach Programu.

Szczegółowe opisy obszarów wsparcia są dostępne na stronie internetowej Programu w zakładce <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (*Podręcznik dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne*, tj. Załącznik 1 do ogłoszenia o naborze). Tabela rezultatów Programu (Załącznik 18) znajduje się na stronie <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/rezultaty/>.

ROZWÓJ INSTYTUCJONALNY

Każdy Wnioskodawca ubiegający się o grant na realizację projektu tematycznego może ubiegać się o dodatkową kwotę grantu przeznaczoną na rozwój instytucjonalny, która może wynosić:

- w przypadku małych grantów: do 22% wysokości grantu, maksymalnie 5060 EUR;
- w przypadku dużych grantów: do 22% wysokości grantu, maksymalnie 18 480 EUR.

Środki te mogą być wykorzystane zarówno przez Wnioskodawcę (lidera), jak i Partnera/Partnerów projektu, o ile Partnerzy są organizacjami społecznymi.

Wnioskodawca ubiegający się o środki na rozwój instytucjonalny jest zobowiązany do opisanie planu rozwoju instytucjonalnego (jest on częścią formularza wniosku). Plan nie będzie jednak podlegał ocenie punktowej eksperta. W ramach planu organizacja powinna opisać: bieżącą sytuację w organizacji, diagnozę wyzwań i potrzeb w kontekście jej misji i wizji, proces koniecznych zmian i jego operacjonalizację, zasoby konieczne do jego przeprowadzenia oraz konkretne działania, które zamierza zrealizować.

Warunkiem uzyskania dodatkowego dofinansowania na rozwój instytucjonalny będzie:

- przyznanie grantu na projekt w jednym z trzech obszarów tematycznych;
- akceptacja planu rozwoju instytucjonalnego (w kształcie przygotowanym we wniosku, bądź po modyfikacjach wdrożonych po konsultacjach z tutorem).

Organizacje, których plany rozwoju instytucjonalnego zostaną zaakceptowane, będą mogły również skorzystać z dodatkowych zajęć z tutorem (np. w obszarze budowania strategii organizacji).

Środki na rozwój instytucjonalny będą mogły być wydatkowane na:

- przygotowanie i realizację strategii organizacji, w tym nawiązywanie partnerstw, udział w sieciach (również międzynarodowych),

- wzmocnienie i rozwój kompetencji pracowników (szkolenia, studia podyplomowe, wizyty studyjne, job-shadowing, udział w konferencjach, zakup licencji na kursy e-learningowe),
- zakup sprzętu i wyposażenia (w szczególności: infrastruktury informatycznej, sprzętu pozwalającego na efektywniejszą realizację działań),
- poprawę warunków pracy (m.in. drobne remonty i dostosowania do potrzeb pracowników i odbiorców działań).

Działania, które będzie można zrealizować dzięki grantom na rozwój instytucjonalny:

- budowanie koalicji międzysektorowych i sieci organizacji, zajmujących się podobną tematyką,
- budowanie wizerunku i rozpoznawalności organizacji w środowisku lokalnym, realizację działań rzeczniczych (w tym kampanii),
- przygotowanie i realizacja strategicznego planu rozwoju zasobów organizacji, w tym poszerzania kadr i włączania wolontariuszy do jej bieżącej działalności,
- rozwój kompetencji specjalistycznych, wiążących się ze specyficznym obszarem działań organizacji,
- reorganizację systemu pracy i poprawę mechanizmów zarządczych,
- dostosowanie działań organizacji do nowych warunków spowodowanych pandemią COVID-19.

WNIOSKODAWCY

Wnioskodawcami, tzn. podmiotami, które mogą składać wnioski samodzielnie lub być liderami partnerstw ubiegających się o grant, mogą być tylko podmioty, które spełniają następujące kryteria:

- są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym, ewidencji stowarzyszeń zwykłych lub rejestrze Kół Gospodyń Wiejskich prowadzonym przez Prezesa Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa;

- w momencie ogłoszenia naboru wniosków są zarejestrowane od co najmniej 6 miesięcy w przypadku ubiegania się o mały grant lub 12 miesięcy w przypadku ubiegania się o duży grant;
- przed podpisaniem umowy grantowej będą w stanie przedstawić sprawozdanie finansowe lub – jeśli nie są zobowiązane do sporządzania sprawozdania finansowego – zbiorcze zestawienie przychodów i kosztów za ostatni rok sprawozdawczy lub za ostatnie 12 miesięcy (w przypadku dużych grantów) lub ostatnie 6 miesięcy (w przypadku małych grantów);
- są niezależne od władz lokalnych, regionalnych i centralnych, podmiotów publicznych, partii politycznych i podmiotów komercyjnych;
- nie działają w celu osiągnięcia zysku, a jeśli prowadzą działalność gospodarczą, to wypracowane zyski przeznaczają na cele statutowe;
- działają na rzecz dobra publicznego, a nie jedynie na rzecz swoich członków²;
- działają w interesie publicznym oraz kierują się wartościami demokratycznymi i przestrzegają praw człowieka;
- nie został wobec nich złożony wniosek o ogłoszenie upadłości, nie znajdują się w stanie likwidacji, nie podlegają zarządowi komisarycznemu, nie zawiesiły działalności ani nie są przedmiotem postępowań o podobnym charakterze;
- nie zalegają z płatnością zobowiązań publicznoprawnych wobec Urzędu Skarbowego ani Zakładu Ubezpieczeń Społecznych;
- żaden z członków organu zarządzającego organizacji nie został skazany za przestępstwo umyślne ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe.

Wnioskodawcami mogą być:

---

² O granty nie mogą ubiegać się podmioty zrzeszające grupy zawodowe, których celem jest jedynie wspieranie i ochrona interesów ich członków, ani organizacje, których celem jest jedynie wspieranie jednego podmiotu (np. konkretnej szkoły, uczelni, teatru).

- **stowarzyszenia, w tym stowarzyszenie zwykłe.** Przed zawarciem umowy grantowej stowarzyszenie zwykłe będzie musiało przedstawić:
  - pisemną zgodę/uchwałę wszystkich członków na zawarcie umowy grantowej,
  - pełnomocnictwo dla zarządu/przedstawicieli stowarzyszenia do podpisania umowy grantowej w imieniu stowarzyszenia;
- **fundacje.** O grant nie mogą ubiegać się fundacje z zarządem jednoosobowym, które nie posiadają organu nadzoru;
- **związki stowarzyszeń** utworzone na podstawie Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261);
- **spółdzielnie socjalne.** Spółdzielnia socjalna może ubiegać się o grant, tylko jeżeli jej członkami są wyłącznie osoby fizyczne i/lub organizacje pozarządowe i/lub kościelne osoby prawne w rozumieniu Ustawy z dnia 27 kwietnia 2006 r. o spółdzielniach socjalnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2085);
- **spółki non-profit** (spółki akcyjne i spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, które nie działają w celu osiągnięcia zysku, przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników. Warunki te muszą znajdować się w umowie lub statucie spółki). Ponadto:
  - spółka może starać się o grant, tylko jeżeli jej akcjonariuszami/ współnikami są wyłącznie następujące podmioty (jeden lub więcej): stowarzyszenie, związek stowarzyszeń, fundacja, spółdzielnia socjalna, koło gospodyń wiejskich, kościelna osoba prawna, które znajdują się wśród podmiotów uprawnionych do starania się o grant,
  - o grant nie może ubiegać się spółka, której akcjonariuszem/ współnikiem jest tylko jedna organizacja i jednocześnie zarząd spółki jest jednoosobowy;
- **koła gospodyń wiejskich** utworzone na podstawie Ustawy z dnia 9 listopada 2018 r. o kołach gospodyń wiejskich (Dz. U. z 2020 r. poz. 553, 932), działające jako stowarzyszenie na podstawie Ustawy z dnia 7 kwietnia 1989 r. Prawo o stowarzyszeniach (Dz. U. z 2020 r. poz. 2261) lub działające jako samodzielne kółko rolnicze na podstawie Ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz.U. 2019 poz. 491). Kwota grantu nie może przekraczać

określonej przez zebranie członków koła najwyższej sumy zobowiązań, jakie może zaciągnąć podmiot;

- **kościelne osoby prawne** spełniające kryteria wymienione w poprzednim akapicie, działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, o ile:
  - ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego,
  - są zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym;
  - mają możliwość samodzielnego zaciągania zobowiązań.

Przedstawione we wniosku działania muszą być zgodne ze statutem, regulaminem lub innym dokumentem określającym misję, cele i sposoby działania Wnioskodawcy. Nie mogą polegać na prowadzeniu praktyk i kultu religijnego (obejmujących również głoszenie i szerzenie wiary), działalności partyjnej ani kampanii wyborczych. Ponadto grant nie może być przeznaczony na prowadzenie działalności gospodarczej ani odpłatnej. W ramach projektów nie mogą być pobierane opłaty od uczestników/uczestniczek, tzn. nie jest możliwe np. pobieranie opłat za bilety na wydarzenia organizowane w ramach projektu lub odpłatne sprzedawanie publikacji przygotowanych w ramach projektu.

UWAGA: Prosimy o sprawdzenie, czy Wnioskodawca rzeczywiście spełnia opisane wyżej kryteria. Przy składaniu wniosku nie prosimy o przedstawienie dokumentów potwierdzających powyższe oświadczenia. Oceniając wnioski będziemy opierać się na złożonym przez Wnioskodawcę oświadczeniu. Jeśli grant zostanie przyznany, przed podpisaniem umowy Wnioskodawca będzie musiał przedstawić dokumenty potwierdzające prawdziwość oświadczeń. Szczegółowa lista wymaganych dokumentów dostępna jest w *Podręczniku dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne* (podrozdział 10.1.1). Jeśli okaże się, że Wnioskodawca we wniosku oświadczył nieprawdę, umowa grantowa nie zostanie podpisana.

PARTNERZY

Wnioskodawca może realizować projekt samodzielnie albo we współpracy z Partnerem lub Partnerami. Partnerzy muszą podzielać cele realizowanego projektu, aktywnie uczestniczyć w jego przygotowaniu i realizacji oraz przestrzegać wymogów formalno-prawnych Programu.

Partnerami w projekcie mogą być:

- **organizacje pozarządowe, podmioty publiczne i prywatne, niekomercyjne i komercyjne (z wyłączeniem jednoosobowej działalności gospodarczej) z:**
  - Polski,
  - pozostałych Państw-Beneficjentów Funduszy EOG (Bułgaria, Cypr, Chorwacja, Czechy, Estonia, Grecja, Litwa, Łotwa, Malta, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Węgry),
  - Państw-Darczyńców (Islandia, Liechtenstein, Norwegia),
  - państw ościennych, tj. krajów spoza Europejskiego Obszaru Gospodarczego graniczących z Polską (Białoruś, Federacja Rosyjska, Ukraina);
- **organizacje międzynarodowe, ich organy lub przedstawicielstwa,**
- **grupy nieformalne z Polski**, o ile działają na rzecz dobra publicznego, są dobrowolne i niedyskryminujące, niezależne od władz lokalnych, regionalnych i krajowych oraz innych władz publicznych, partii politycznych, instytucji religijnych i podmiotów komercyjnych.

Jeśli Partnerem jest grupa nieformalna, to:

- deklarację i umowę partnerską w jej imieniu podpisuje jedna osoba mająca stosowne upoważnienie pozostałych członków/członkiń,
- koszty związane z jej udziałem w projekcie pokrywa Grantobiorca z grantu lub nieobowiązkowego wkładu własnego, czyli nie jest możliwe przekazanie środków grupie nieformalnej.

Niedopuszczalne jest zawiązanie partnerstwa między podmiotami w przypadku, w którym:

- jeden z podmiotów jest założycielem/wspólnikiem/akcjonariuszem drugiej organizacji;
- zachodzi personalne powiązanie między podmiotami, tzn. te same osoby zasiadają w organach zarządzających i/ lub organach nadzoru obu podmiotów;

- lider/liderka grupy nieformalnej, mającej być Partnerem, zasiada w organie zarządzającym lub organie nadzoru tego podmiotu.

Zaangażowanie Partnerów, ich rolę i zadania, trzeba potwierdzić w pisemnej deklaracji, wymaganej już na etapie składania wniosków. W przypadku otrzymania grantu, przed podpisaniem umowy grantowej niezbędne będzie jeszcze podpisanie umowy partnerskiej.

Więcej informacji na temat podmiotów, które mogą być Partnerem/Partnerami i wymogów, które muszą spełniać partnerstwa, znajduje się w *Podręczniku dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne* (podrozdziały 4.3 i 4.4).

Partnerstwa z podmiotami z Państw-Darczyńców

Organizacje, które przygotowują projekty w partnerstwie z podmiotami z Islandii, Liechtensteinu lub Norwegii, mogą ubiegać się o dodatkowe środki (niewliczane do podstawowej wysokości grantu) przeznaczone na pokrycie kosztów udziału Partnera/Partnerów z tych państw i współpracy dwustronnej w projekcie. Dodatkowa kwota nie jest zależna od liczby Partnerów z Państw-Darczyńców i może wynosić:

- w przypadku małych grantów: do 15% podstawowej wysokości grantu, maksymalnie 3450 EUR,
- w przypadku dużych grantów: do 15% podstawowej wysokości grantu, maksymalnie 12 600 EUR.

Partnerstwo z podmiotem/podmiotami z Państw-Darczyńców jest dodatkowo punktowane na etapie oceny merytorycznej. Przedmiotem oceny eksperckiej jest nie tylko fakt nawiązania partnerstwa, ale również jego jakość (rola Partnera w projekcie i jego znaczenie w kontekście osiągnięcia planowanych rezultatów).

Więcej informacji na temat typów wydatków, które mogą być finansowane z tych środków, znajduje się w *Podręczniku dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne* w rozdziale 6.

UWAGA: Zarezerwowanie dodatkowych środków w konkursie przeznaczonych na współpracę dwustronną nie wyklucza sfinansowania kosztów tej współpracy również z podstawowej kwoty grantu, jeśli koszty współpracy wykraczają ponad opisany powyżej limit 15%.

Punkty kontaktowe Państw-Darczyńców to:

- Islandia: Islandzkie Centrum Praw Człowieka (Icelandic Human Rights Centre, <https://www.humanrights.is/en>),
- Norwegia: Norweski Komitet Helsiński (Norwegian Helsinki Committee, <https://www.nhc.no>).

WKŁAD WŁASNY

Grantobiorcy nie są zobowiązani do wniesienia wkładu własnego.

To rozwiązanie stanowi zmianę w stosunku do pierwotnych zasad obowiązujących w Programie. Ze względu na skutki pandemii COVID-19 Biuro Mechanizmów Finansowych oraz Operator zdecydowali o rezygnacji z wymogu posiadania wkładu własnego.

Jeśli jednak we wniosku zostanie wykazany wkład własny, to niezależnie od wysokości grantu może być on wniesiony jako wkład niefinansowy (tylko w postaci pracy wolontariuszy/wolontariuszek) i/lub finansowy.

UWAGA: Wkład własny należy wykazać proporcjonalnie we wszystkich pozycjach budżetowych.

OKRES REALIZACJI PROJEKTÓW TEMATYCZNYCH

W ramach ścieżki małych grantów projekty mogą być realizowane przez minimum 6 miesięcy, a maksymalnie przez 18 miesięcy.

W ramach ścieżki dużych grantów projekty mogą być realizowane przez minimum 12 miesięcy, a maksymalnie przez 24 miesiące.

Działania należy rozpocząć w ciągu 3 miesięcy od ogłoszenia wyników konkursu, czyli najpóźniej 31 grudnia 2021 roku, ale nie wcześniej niż 1 października 2021 roku. Projekt musi się zakończyć do 30 września 2023 roku.

W wyjątkowych, dobrze uzasadnionych przypadkach w trakcie trwania projektu możliwe jest wydłużenie okresu jego realizacji w ramach Programu. Wymaga to zgody Operatora i podpisania aneksu do umowy grantowej.

LIMIT DOTYCZĄCY LICZBY SKŁADANYCH I REALIZOWANYCH PROJEKTÓW

W ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny w pierwszym konkursie grantowym w 2021 roku każdy uprawniony podmiot może:

- złożyć 1 wniosek samodzielnie lub jako lider, w przypadku wniosku z Partnerem/ Partnerami;
- występować jako Partner w dowolnej liczbie projektów, o ile nie składa samodzielnie wniosku lub nie jest liderem wniosku partnerskiego – w ramach jednego konkursu ta sama organizacja może złożyć tylko jeden wniosek jako Wnioskodawca/lider i być Partnerem tylko w jednym wniosku złożonym przez innego lidera.

Otrzymanie grantu w pierwszym konkursie nie wyklucza udziału w kolejnych konkursach.

TERMIN SKŁADANIA I ROZPATRZENIA WNIOSKÓW

Wnioski można składać **od 17 marca 2021 roku, godz. 12.00 w południe do 17 maja 2021 roku, godz. 12.00 w południe czasu polskiego.**

Wnioski można składać wyłącznie w Elektronicznym systemie naboru wniosków i zarządzania projektami (Generatorze), dostępnym na stronie: <http://generator.aktywniobywatele-regionalny.org.pl>.

Instrukcja składania wniosków w Generatorze znajduje się w systemie i na stronie internetowej Programu <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (Załącznik 4).

Wnioski złożone w inny sposób niż poprzez Generator nie będą rozpatrywane.

Decyzja o przyznaniu grantu zostanie ogłoszona **do 30 września 2021 roku.**

Lista dofinansowanych wniosków zostanie opublikowana przez Operatora na stronie internetowej Programu. Wnioskodawcy zostaną również poinformowani mailowo o opublikowaniu wyników oceny i możliwości zapoznania się z kartami ocen swoich wniosków w Generatorze.

Formularze wniosku małego i dużego wraz ze wskazówkami dotyczącymi ich wypełnienia znajdują się na stronie internetowej Programu:

<https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (Załącznik 2 i 3).

WYMAGANE ZAŁĄCZNIKI

Do wniosku w Generatorze należy dołączyć :

- Plan działań komunikacyjnych (w formacie PDF, RTF, MS Word albo Open Office). Wzór Planu dostępny jest na stronie internetowej Programu <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (Załącznik 5).

Więcej informacji o wymogach związanych z Planem znajduje się w podrozdziale 8.1 *Podręcznika dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne.*

- Skan deklaracji Partnera/ Partnerów (w formacie PDF, PNG, JPG lub JPEG), określającej jego/ ich rolę i zadania w realizacji projektu i podpisanej przez osoby upoważnione do reprezentacji Partnera, o ile projekt uwzględnia udział Partnera/Partnerów. W przypadku większej liczby Partnerów należy załączyć osobne deklaracje każdego z nich. Wzór deklaracji Partnera znajduje się na stronie internetowej Programu <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (Załącznik 13 i 14).

KWALIFIKOWALNOŚĆ KOSZTÓW

Koszty kwalifikowane

Poniesione przez Grantobiorcę i Partnera/Partnerów koszty są kwalifikowane, o ile spełniają łącznie poniższe kryteria:

- zostały poniesione między pierwszym a ostatnim dniem realizacji projektu określonym w umowie grantowej,
- mają bezpośredni związek z realizowanym projektem i zostały zaplanowane w budżecie,
- są proporcjonalne i niezbędne do realizacji projektu,
- są związane wyłącznie z realizacją celów i osiągnięciem zamierzonych rezultatów oraz zostały poniesione w sposób gospodarny, racjonalny i efektywny,
- są możliwe do zidentyfikowania i sprawdzenia, a w szczególności poparte stosownymi dokumentami księgowymi wprowadzonymi do ewidencji księgowej lub uproszczonej ewidencji przychodów i kosztów (np. w formie tabeli pomocniczej jako dodatkowa

forma ewidencji), zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa o rachunkowości i zasadami ustalonymi w polityce rachunkowości Grantobiorcy,

- są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem podatkowym i ubezpieczeń społecznych.

Koszty uważa się za poniesione wówczas, gdy faktura (lub inny dokument księgowy o równoważnej wartości dowodowej) została wystawiona i zapłacona, a przedmiot został dostarczony/usługa została wykonana.

Grantobiorca i Partner/Partnerzy (o ile Partner/Partnerzy korzysta/korzystają z dotacji lub wnosi/wnoszą ewentualny wkład własny) zobowiązani są do prowadzenia ewidencji księgowej i dokumentów księgowych w sposób umożliwiający sprawdzenie wpływów i kosztów dotyczących projektu ze złożonymi sprawozdaniami finansowymi i dokumentami.

Należy pamiętać, że wpisanie we wniosku kwoty danego kosztu w budżecie projektu nie jest jedynym warunkiem uznania go za koszt kwalifikowalny. Kwoty prognozowane w budżecie muszą być w trakcie realizacji projektu weryfikowane pod kątem gospodarności (stosunek ceny zakupu do ceny rynkowej), racjonalności (stosunek ceny do jakości/relacja kosztu w odniesieniu do jakości otrzymanej usługi lub towaru) i efektywności (relacja kosztu w odniesieniu do osiągniętego rezultatu).

Koszty niekwalifikowane

Kosztami niekwalifikowanymi są:

- prowizje i odsetki z tytułu spłaty kredytów oraz odsetki za zwłokę,
- opłaty za transakcje finansowe oraz inne koszty finansowe, z wyjątkiem kosztów operacji bankowych związanych z realizacją projektu i działaniami dotyczącymi rozwoju instytucjonalnego,
- koszty zakupu ziemi i nieruchomości,
- rezerwy na zobowiązania i rezerwy na straty,
- straty spowodowane różnicami kursowymi,
- podatek od towarów i usług (VAT), który w świetle obowiązujących przepisów prawnych może być odzyskiwany,
- koszty sfinansowane z innych źródeł, z wyjątkiem kosztów wykazanych jako wkład własny finansowy w projekcie,

- koszty postępowania sądowego, z wyjątkiem kosztów postępowań sądowych prowadzonych w ramach działań realizowanych w projekcie oraz będących niezbędnym elementem osiągnięcia zamierzonych rezultatów projektu,
- grzywny i kary,
- koszty niepotrzebne i nieuzasadnione.

Kosztami niekwalifikowanymi są też koszty działań wykluczonych, do których należą:

- przekazywanie środków pieniężnych i świadczeń w naturze dla osób fizycznych lub prawnych (za wyjątkiem nagród i podarunków rzeczowych, w tym bonów, voucherów i kart podarunkowych na ich zakup, do wartości 200 zł na osobę),
- regranting, tj. przekazywanie środków na rzecz osób trzecich w ramach odrębnej procedury grantowej,
- działania polegające na finansowaniu praktyk i kultu religijnego (obejmujących również głoszenie i szerzenie wiary), działalności partyjnej i kampanii wyborczych,
- działania prowadzone w ramach działalności gospodarczej i odpłatnej działalności pożytku publicznego.

KOSZTY BEZPOŚREDNIE I POŚREDNIE

Koszty bezpośrednie

Koszty bezpośrednie to wszystkie kwalifikowane koszty związane z realizacją działań przedstawionych we wniosku, w tym koszty ewentualnego partnerstwa oraz działań dotyczących rozwoju instytucjonalnego.

Do kosztów bezpośrednich należą:

a) **koszty wynagrodzeń personelu** przypisanego do projektu zatrudnionego zgodnie z Kodeksem pracy oraz w formie umów cywilnoprawnych zgodnie z Kodeksem cywilnym, pod warunkiem, że są one zgodne z regulaminem wynagrodzeń i stawkami wynagrodzeń stosowanymi przez Wnioskodawcę (i Partnera/Partnerów). Do kosztów wynagrodzeń wlicza się m.in. składki pracodawcy na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, składki na Fundusz Pracy, zaliczki na podatek oraz jeśli dotyczy – FGŚP i wpłaty na Pracownicze Plany Kapitałowe.

Koszty wynagrodzeń osób zatrudnionych w oparciu o umowy cywilnoprawne, które wykonują pojedyncze, krótkotrwałe zadania w projekcie (np. prowadzenie warsztatów czy szkoleń,

wykonanie materiałów graficznych) mieszczą się w kategorii „koszty zakupu materiałów, towarów i usług, w tym koszty podwykonawstwa” (opisanej w punkcie c). Wyjątkiem są jedynie osoby, które będą świadczyć w projekcie usługi tego rodzaju i są jednocześnie trwale powiązane z Grantobiorcą – np. są członkami/członkiniami stowarzyszenia. W tym przypadku koszt świadczenia takich usług należy potraktować jako koszt wynagrodzenia personelu.

b) koszty delegacji i diet personelu oraz wolontariuszy/wolontariuszek zaangażowanych w realizację projektu, pod warunkiem że są one zgodne z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 r. w sprawie wysokości oraz warunków ustalania należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej, wynikają z podpisanych umów lub są zgodne z wewnętrznymi regulacjami Grantobiorcy, określonymi w polityce rachunkowości, regulaminie wynagradzania, umowie o pracę lub innym dokumencie wewnętrznym organizacji i nie są wyższe niż te określone w ww. rozporządzeniu; standardem jest podróżowanie klasą drugą lub ekonomiczną.

Koszty podróży, zakwaterowania i wyżywienia uczestników/uczestniczek i trenerów/trenerek prowadzonych w ramach projektu szkoleń, warsztatów czy innych wydarzeń mieszczą się w kategorii „koszty zakupu materiałów, towarów i usług, w tym podwykonawstwa” .

c) koszty zakupu materiałów, towarów i usług, w tym koszty podwykonawstwa

W tej kategorii mieszczą się przede wszystkim zakupy wszelkiego rodzaju materiałów (np. materiały dla uczestników/uczestniczek wydarzeń finansowanych z dotacji), drobnego sprzętu (który nie jest klasyfikowany jako środek trwały), jak również zakup usług, które są niezbędne do przeprowadzenia planowanego działania (wynajem sali, catering, koszty zakwaterowania i podróży uczestników/ uczestniczek działań, poprowadzenia warsztatu).

W tej kategorii mieszczą się także specjalistyczne usługi, które zlecamy (zawierając na nie umowę) zewnętrznym wobec organizacji osobom, firmom czy innym podmiotom w celu wykonania dużej części działania realizowanego w projekcie;

d) koszty remontów nieruchomości do wysokości 50% wszystkich kwalifikowanych kosztów;

e) koszty zakupionego środka trwałego, a także wartości niematerialnych i prawnych rozliczane zgodnie z poniższymi zasadami:

- kosztem bezpośrednim może być całość lub część amortyzacji zakupionych w ramach grantu środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, która odpowiada proporcji stopnia ich wykorzystania do celów realizacji projektu w trakcie jego trwania;
- Do ustalenia wysokości odpisów amortyzacyjnych dla poszczególnych grup rodzajowych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych stosuje się stawki określone w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych;
- kosztem bezpośrednim może być całość kosztów zakupu środków trwałych lub wartości niematerialnych i prawnych, jeżeli zostały one uznane przez Operatora za integralny i niezbędny element do realizacji projektu i mają zasadnicze znaczenie dla osiągnięcia zakładanych rezultatów (muszą być zakupione na wczesnym etapie realizacji projektu), będą ubezpieczone (w przypadku środków trwałych) i użytkowane w okresie trwania projektu i w okresie 5 lat od daty zakończenia realizacji projektu oraz nie będą wykorzystywane do prowadzenia działalności gospodarczej i nie zostaną sprzedane w celu osiągnięcia zysku; koszt taki może być uznany za kwalifikowany pod warunkiem wskazania danego środka trwałego lub wartości niematerialnej i prawnej w umowie dotacyjnej.

f) koszty wynikające bezpośrednio z wymogów związanych z realizacją projektu

Realizacja projektu wiąże się z koniecznością poniesienia przez Wnioskodawców określonych kosztów stworzenia strony/podstrony internetowej/profilu w mediach społecznościowych projektu na potrzeby upowszechnienia i promocji projektu, kosztów podróży, w tym na wydarzenia organizowane przez Operatora, o których piszemy w rozdziale 11 Podręcznika, czy ewentualnych kosztów utworzenia wyodrębnionego rachunku bankowego lub subkonta oraz transakcji bankowych związanych z realizacją projektu. Koszty te mogą być ujęte w budżecie.

Koszty pośrednie

Koszty pośrednie to wszystkie kwalifikowane koszty, które nie mogą być jasno wskazane przez Wnioskodawcę i/lub Partnera jako bezpośrednio związane z projektem, ale które można uzasadnić i wykazać w ewidencji księgowej jako poniesione w związku z realizacją projektu. Koszty kwalifikujące się jako bezpośrednio nie mogą być wykazywane jako koszty pośrednie.

Przy obliczaniu kosztów pośrednich należy zastosować stawkę ryczałtową w wysokości maksymalnie do 15% bezpośrednich kwalifikowanych kosztów personelu przypisanego do projektu i działań dotyczących rozwoju instytucjonalnego oraz współpracy dwustronnej.

Do kosztów pośrednich mogą zostać zaliczone w szczególności:

- koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu oraz inne koszty związane z funkcjonowaniem organu zarządzającego),
- koszty personelu pomocniczego (np. obsługa kadrowa, księgowość, prawna, administracyjna, sekretariat – jeśli nie mogą być bezpośrednio powiązane z działaniami w ramach kosztów bezpośrednich),
- koszty utrzymania powierzchni biurowych (np. czynsz, najem, amortyzacja, koszty ochrony, koszty sprzątnięcia pomieszczeń, w tym środki do utrzymania ich czystości, opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków),
- koszty wyposażenia i materiałów biurowych związanych z funkcjonowaniem biura (np. zakup, konserwacja, amortyzacja),
- koszty usług pocztowych, kurierskich, telefonicznych, internetowych itp.,
- koszty ubezpieczeń majątkowych i od odpowiedzialności cywilnej.

Aby uwzględnić koszty pośrednie w projekcie, należy wskazać stawkę ryczałtową w budżecie projektu w Generatorze oraz wykazać, że zastosowana stawka ryczałtowa stanowi uzasadnioną część Waszych i/lub Partnera kosztów ogólnych poprzez przedstawienie sposobu wyliczenia stawki potwierdzającego zasadność przyjętego wskaźnika ryczału. Koszty pośrednie, które finansowane będą w ramach dozwolonego limitu, nie mogą być większe niż koszty ustalane według przyjętych przez organizację zasad obliczania kosztów pośrednich projektów.

Stawkę ryczałtową obliczacie samodzielnie. We wniosku prosimy ją podać w zaokrągleniu do pełnego procenta.

Grantobiorca, który zdecyduje się na rozliczenie kosztów pośrednich, musi przedstawić odpowiednią kalkulację kosztów pośrednich. Kalkulacja może opierać się na jednej z poniższych metod:

- a) ustalonej proporcji pomiędzy personelem zaangażowanym w realizację projektu a personelem zatrudnionym przez organizację;
- b) ustalonej proporcji pomiędzy budżetem projektu a budżetem całej organizacji;
- c) ustalonej proporcji pomiędzy kosztami pośrednimi projektu a średnią kosztów administracyjnych organizacji;

d) albo innej jasno ustalonej metodzie.

Nie można zmienić sposobu kalkulacji kosztów pośrednich w trakcie realizacji projektu.

Grantobiorca i Partner/Partnerzy ustalają między sobą sposób podziału kosztów pośrednich. Jeżeli Partnerami są organizacje międzynarodowe, ich organy i przedstawicielstwa, to mogą one rozliczać koszty pośrednie na ustalonych przez siebie zasadach.

PROCEDURA ZAKUPOWA

W przypadku zakupu towaru lub usługi o wartości większej niż 5000 EUR (ok. 21 000 zł) Grantobiorca jest zobowiązany do zebrania co najmniej trzech ofert (rozeznania rynku). Należy wybrać najlepszą ofertę pod względem stosunku wartości do ceny lub ze względu na najniższą cenę. Całą procedurę selekcji należy udokumentować. Zasada ta dotyczy także Partnera, o ile dokonuje on takiego zakupu. Zasady te mają zapewnić przejrzystość, równe szanse i konkurencyjny proces.

Oferta zebrana w ramach rozeznania rynku musi przedstawiać opis przedmiotu zamówienia o parametrach zbliżonych do tych, jakie zostały określone we wniosku. Oferty mogą być zbierane w różnej formie, mogą to być np. publikowane cenniki lub odpowiedzi na zapytanie o cenę. Oferty nie muszą być wiążące na gruncie przepisów Kodeksu cywilnego. Dokumenty potwierdzające zebranie co najmniej trzech ofert Grantobiorca i/lub Partner musi przechowywać wraz z dokumentacją finansową projektu.

Zbieranie ofert nie jest konieczne w przypadku: kosztów związanych z zatrudnieniem personelu, z zakupem usług komunalnych, paliw, energii elektrycznej oraz kosztów, których limity określone są w obowiązujących przepisach prawa (np. diety, ryczałty na przejazdy, noclegi).

Jeśli projekt realizowany jest w partnerstwie z polskim podmiotem zobowiązanym ustawowo do stosowania przepisów ustawy Prawo zamówień publicznych, to Partner, korzystając ze środków dotacji, musi przestrzegać przepisów tej ustawy. Jeśli zaś projekt realizowany jest w partnerstwie z podmiotem zagranicznym, to Partner ten zobowiązany jest do stosowania przepisów dotyczących zamówień publicznych obowiązujących w jego kraju.

PROCEDURA OCENY WNIOSKÓW

Wnioski podlegają ocenie formalnej i merytorycznej.

Ocena formalna wniosków

W przypadku ścieżki „**małe granty**” sprawdzane jest, czy Wnioskodawca:

- jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o grant, w tym czy jest zarejestrowany minimum 6 miesięcy przed dniem ogłoszenia konkursu;
- prawidłowo wypełnił wszystkie pola formularza;
- nie złożył więcej wniosków lub nie jest Partnerem w większej liczbie projektów (jeśli sam składa wniosek), niż jest to dozwolone w Programie;
- wykazuje w zespole projektowym przynajmniej jedną osobę z doświadczeniem realizacji projektu w wybranym obszarze tematycznym;
- załączył Plan działań komunikacyjnych;
- załączył deklarację Partnera/deklaracje Partnerów, określającą/e jego/ich rolę i zadania w realizacji projektu (jeśli projekt realizowany jest w partnerstwie).

W ścieżce „**duże granty**” sprawdzane jest, czy Wnioskodawca:

- jest podmiotem uprawnionym do ubiegania się o grant, w tym czy jest zarejestrowany minimum 12 miesięcy przed dniem ogłoszenia konkursu;
- prawidłowo wypełnił wszystkie pola formularza;
- nie złożył więcej wniosków lub nie jest Partnerem w większej liczbie projektów (jeśli sam składa wniosek), niż jest to dozwolone w Programie;
- wykazuje doświadczenie w realizacji minimum 3 projektów w ciągu ostatnich trzech lat (licząc od dnia ogłoszenia konkursu) w wybranym obszarze tematycznym;
- załączył Plan działań komunikacyjnych;
- załączył deklarację Partnera/deklaracje Partnerów, określającą/e jego/ich rolę i zadania w realizacji projektu (jeśli projekt realizowany jest w partnerstwie).

Kwalifikowalność Wnioskodawcy będzie weryfikowana na podstawie oświadczeń złożonych we wniosku. Wzór karty oceny formalnej wniosku znajduje się na stronie internetowej Programu <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (Załącznik 6).

Jeśli w trakcie wypełniania formularza przydarzy się drobny błąd (np. nieprawidłowy numer KRS, REGON, błędy w nazwie organizacji), Wnioskodawca może poprawić go w ciągu 3 dni

roboczych od daty wysłania mailowo przez Operatora powiadomienia o błędzie. Niepoprawienie błędu w tym terminie skutkuje odrzuceniem wniosku z powodów formalnych.

Powodem odrzucenia wniosku na etapie oceny formalnej będzie niespełnienie co najmniej jednego z opisanych powyżej kryteriów, po uwzględnieniu czasu na ewentualne uzupełnienia drobnych błędów.

Odwołania od oceny formalnej

Wnioskodawca, którego wniosek został odrzucony z powodów formalnych, otrzymuje mailowo od Operatora informację o odrzuceniu wniosku. W ciągu 5 dni roboczych od dnia wysłania przez Operatora informacji o odrzuceniu wniosku, Wnioskodawca może odwołać się od tej decyzji – przesyłając mailem odwołanie. Odwołania nadesłane po tym terminie nie będą rozpatrywane. Odwołania rozpatrzone zostaną przez Operatora w ciągu 10 dni roboczych od daty ich otrzymania. Decyzję o przyjęciu lub odrzuceniu odwołania od oceny formalnej podejmuje Dyrektor Programu. Lista wniosków, które pozytywnie przeszły ocenę formalną i zostały zakwalifikowane do oceny merytorycznej będzie opublikowana przez Operatora.

Ocena merytoryczna wniosków

W proces oceny merytorycznej włączeni są:

- niezależni eksperci/niezależne ekspertki,
- Komisja Konkursowa, składająca się z dwóch osób reprezentujących Operatora oraz trojga niezależnych ekspertów/ekspertek,
- Komitet Wykonawczy, w skład którego wchodzi prezesi organizacji tworzących konsorcjum.

Proces oceny merytorycznej polega na:

- ocenie każdego wniosku przez niezależnych ekspertów/ekspertki oraz dyskusji na spotkaniu ekspertów/ekspertek oceniających wnioski w każdym z obszarów tematycznych,
- analizie i dyskusji w gronie Komisji Konkursowej nad listami rankingowymi sporządzonymi na podstawie ocen niezależnych ekspertów/ekspertek oraz sformułowaniu list rekomendowanych wniosków dla Komisji Programu,
- analizie i dyskusji nad rekomendacjami Komisji Konkursowej oraz przyjęciu list nagrodzonych wniosków przez Komitet Wykonawczy.

Wnioski oceniane są osobno w ramach każdego obszaru tematycznego w podziale na małe i duże granty, przez dwóch niezależnych ekspertów. Przy tworzeniu list rankingowych brana jest pod uwagę średnia ocen przyznanych przez ekspertów/ekspertki, o ile obydwójce uznali wniosek za zgodny z celami Programu i założeniami obszaru tematycznego. W przypadku, gdy jeden/jedna z ekspertów/ekspertek uzna wniosek za niezgodny z celami Programu i założeniami obszaru, a drugi/druga uzna go za zgodny, lub gdy różnica w ocenach ekspertów/ekspertek przekracza 30% oceny wyższej, a jednocześnie chociaż jedna z ocen przekracza 50% możliwych do uzyskania punktów, wniosek jest dodatkowo oceniany przez trzeciego eksperta/ekspertkę. W tym przypadku przy tworzeniu listy rankingowej brana jest pod uwagę średnia dwóch najbliższych ocen lub – jeśli różnica między ocenami jest taka sama – dwóch wyższych ocen.

Procedura oceny wniosków jest kilkuetapowa.

Na początku projekty są oceniane przez niezależnych ekspertów/ekspertki, którzy oceniają jakość projektów, oraz rekomendują dalszą ścieżkę dotyczącą rozwoju instytucjonalnego. Rekomendacje nie wpływają jednak na ocenę projektu, a jedynie determinują dalsze kroki związane z wdrażaniem planu rozwoju instytucjonalnego, który może być od razu zaakceptowany (i przekazany do realizacji), bądź otrzymuje status „do modyfikacji” (i zostaje przekazany do konsultacji ze wskazanymi przez Operatora tutorami).

Eksperci/ekspertki oceniają przydzielone im wnioski i formułują ich wstępną ocenę. Następnie, po przeprowadzeniu indywidualnej oceny wniosków przez ekspertów/ekspertki, organizowane są spotkania ekspertów/ekspertek oceniających wnioski w poszczególnych obszarach tematycznych. Podczas spotkań eksperci/ekspertki dyskutują o wszystkich wnioskach zgłoszonych w danym obszarze w kontekście możliwości osiągnięcia zaplanowanych w Programie rezultatów.

W trakcie spotkań eksperci/ekspertki formułują ostateczne oceny wniosków, na podstawie których tworzone są listy rankingowe. Listy rankingowe utworzone w oparciu o oceny ekspertów/ekspertek wraz z protokołami ze spotkań ekspertów/ekspertek oceniających wnioski w poszczególnych obszarach tematycznych przedstawiane są Komisji Konkursowej, która dokonuje ich przeglądu i podejmuje decyzję o wnioskach rekomendowanych i nierekomendowanych do przyznania grantu.

Dodatkowymi kwestiami branymi pod uwagę przy tworzeniu list projektów rekomendowanych do dofinansowania są:

- podział środków pomiędzy 3 obszarami tematycznymi z uwzględnieniem projektów dotyczących grup i działań o szczególnym znaczeniu;
- równomierny rozkład projektów uwzględniający regionalną specyfikę Programu.

Szczegółowe informacje dotyczące podziału środków znajdują się w rozdziale 3.8 *Podręcznika dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne*.

Na listach wniosków rekomendowanych do przyznania grantu mogą znaleźć się wyłącznie wnioski, których średnia ocen ekspertów/ekspertek wynosi nie mniej niż 50% możliwych do otrzymania punktów. Komisja może wprowadzić zmiany na liście rankingowej w przypadku konkretnych wniosków, uzasadniając swoją decyzję w protokole z obrad. Komisja Konkursowa może także zarekomendować zmniejszenie grantu w przypadku wniosków, które zawierają działania wykluczone, koszty niekwalifikowalne lub których budżety są znacząco zawyżone. Komisja może także utworzyć listę rezerwową wniosków rekomendowanych do przyznania grantu. Na liście rezerwowej mogą znaleźć się jedynie wnioski, których średnia z ocen ekspertów/ekspertek wynosi nie mniej niż 50% możliwych do otrzymania punktów, a które nie zostały przez Komisję rekomendowane do przyznania grantu z powodu wyczerpania alokacji przeznaczonej na konkurs.

Na posiedzenie Komisji Konkursowej zapraszani są w roli obserwatorów/obserwaterek przedstawiciele/przedstawicielki: Biura Mechanizmów Finansowych z Brukseli, Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej (Krajowego Punktu Kontaktowego), Ambasady Królestwa Norwegii oraz Operatora Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Krajowy.

Decyzję o przyznaniu grantu podejmuje Komitet Wykonawczy. Podstawą do podjęcia decyzji są listy wniosków rekomendowanych do przyznania grantu przez Komisję Konkursową. Komitet Wykonawczy sprawdza, czy w procesie oceny wniosków dochowane zostały procedury Programu. W uzasadnionych przypadkach Komitet Wykonawczy może dokonać zmian na liście wniosków rekomendowanych do przyznania grantu przez Komisję Konkursową, uzasadniając swoją decyzję w protokole z obrad.

Odwołania od oceny merytorycznej

Wnioskodawcy nie mogą odwołać się od oceny merytorycznej i decyzji Komitetu Wykonawczego. Mogą natomiast złożyć skargę w przypadkach opisanych w rozdziale 17 *Podręcznika dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne* i zgodnie z przedstawioną tam procedurą.

Kryteria oceny merytorycznej wniosków

Opis kryteriów i skala ocen stosowanych przez ekspertów/ekspertki przedstawione są także w karcie oceny merytorycznej wniosków, zamieszczonych na stronie internetowej Programu <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> (Załącznik 7 i 8).

Kryteria	Punktacja
Ocena zgodności z Programem	
zgodność z celami Programu i założeniami obszaru wsparcia wybranego przez Wnioskodawcę	TAK/NIE
<i>WAŻNE: Spełnienie powyższego kryterium zgodności z celami Programu i założeniami obszaru wsparcia wybranego przez Wnioskodawcę jest warunkiem koniecznym do zakwalifikowania wniosku do dalszej oceny.</i>	
Ocena zakresu tematycznego projektu i udziału Partnerów	
podejmowanie działań traktowanych priorytetowo w danym obszarze wsparcia (tzw. tematów o znaczeniu szczególnym)	0-3
priorytet horyzontalny – zaangażowanie młodzieży	0-1
priorytet horyzontalny – ochrona środowiska naturalnego oraz przeciwdziałanie zmianom klimatycznym	0-1
partnerstwo z podmiotem z Państw-Darczyńców – czy wybór Partnera/ Partnerów jest uzasadniony, a jego/ich rola w projekcie jest istotna w kontekście osiągnięcia planowanych rezultatów?	0-2
partnerstwo z podmiotem z Państw-Beneficjentów (poza Polską) lub z państw ościennych – czy wybór Partnera/ Partnerów jest uzasadniony,	0-1

a jego/ich rola w projekcie jest istotna w kontekście osiągnięcia planowanych rezultatów	
partnerstwo z podmiotem z Polski – czy wybór Partnera/ Partnerów jest uzasadniony, a jego/ich rola w projekcie jest istotna w kontekście osiągnięcia planowanych rezultatów	0-1
Ocena doświadczenia, kompetencji i zasobów Wnioskodawcy (duże granty) / zespołu projektowego w wybranym obszarze wsparcia (małe granty)	
kompetencje	0-2
doświadczenie	0-2
zasoby	0-2
Ocena projektu	
jakość diagnozy	0-4
waga problemu odpowiednio na poziomie lokalnym/ regionalnym/ponadregionalnym	0-3
rezultaty i produkty – adekwatność do zidentyfikowanych problemów i zaplanowanych działań, potencjał trwałości	0-4
grupy docelowe - właściwy dobór wobec zdiagnozowanego problemu	0-2
działania – czy odpowiadają na zdiagnozowany problem, są dobrze zaplanowane dla konkretnych grup docelowych, czy pozwalają osiągnąć zaplanowane rezultaty	0-8
Plan komunikacji	0-2

budżet – gospodarny, realistyczny, rzetelnie i przejrzysto opracowany z zachowaniem wymogów określonych w Programie	0-6
Wewnętrzna spójność, logika i trwałość projektu	
logika i wewnętrzna spójność	0-2
trwałość i systemowość	0-2
precyzyjny opis i plan zarządzania projektem i ryzykiem	0-2
ŁĄCZNIE:	0-50

Opisane we wnioskach plany dotyczące rozwoju instytucjonalnego nie podlegają ocenie punktowej ekspertów/ekspertek (nie są umieszczone w kryteriach oceny wniosków), ale otrzymują opinię/status: „akceptacja” bądź „zalecana modyfikacja/rozwińcie”.

W przypadku zaakceptowania planu rozwoju instytucjonalnego, i – przede wszystkim – pod warunkiem przyznania grantu na projekt w jednym z trzech obszarów tematycznych, organizacja uzyskuje również dodatkowe dofinansowanie na rozwój instytucjonalny.

W przypadku opinii/statusu „zalecana modyfikacja”, plan rozwoju instytucjonalnego będzie podlegał poprawkom i uzupełnieniom, które zostaną sporządzone podczas indywidualnych konsultacji z tutorem ds. rozwoju organizacji. Warunkiem otrzymania dodatkowego dofinansowania na rozwój instytucjonalny jest akceptacja planu przez tutora.

PRZEKAZYWANIE GRANTU

Granty przekazywane są w formie transz – zaliczki, płatności okresowych i transzy końcowej zgodnie z następującymi zasadami:

- małe granty są przekazywane w co najmniej trzech transzach:
  - płatność początkowa: maksymalnie 50% kwoty dotacji po podpisaniu umowy,
  - co najmniej jedna płatność okresowa po zaakceptowaniu sprawozdania okresowego i wydatkowaniu co najmniej 70% otrzymanych wcześniej środków,
  - płatność końcowa: minimalnie 5% kwoty dotacji po zatwierdzeniu sprawozdania końcowego;

- duże granty są przekazywane w co najmniej trzech transzach:
  - płatność zaliczkowa: maksymalnie do 50% kwoty dotacji po podpisaniu umowy,
  - dla projektów, które trwają do 18 miesięcy – co najmniej jedna płatność okresowa po zaakceptowaniu sprawozdania okresowego i wydatkowaniu co najmniej 70% uprzednio otrzymanych środków,
  - dla projektów trwających od 18 do 24 miesięcy – przynajmniej dwie płatności okresowe, przy spełnieniu warunków jak wyżej,
  - płatność końcowa: minimalnie 10% kwoty dotacji po zatwierdzeniu sprawozdania końcowego.

Przy uwzględnieniu powyższych zasad liczba i wysokość płatności określone są indywidualnie dla każdego Grantobiorcy i zapisywane w umowie. Liczba i wysokość płatności są uzależnione od:

- wysokości przyznanej dotacji,
- planowanego harmonogramu realizacji projektu,
- doświadczenia Grantobiorcy.

Ostateczna wysokość płatności końcowej odpowiada różnicy między łączną kwotą kwalifikowalnych kosztów całkowitych, rzeczywiście poniesionych, zatwierdzonych przez Operatora jako kwalifikujące się do pokrycia z grantu, a sumą wypłaconych wcześniej płatności początkowej i okresowych. Kwota ta jest pomniejszana o ewentualne odsetki powstałe na rachunku bankowym lub subkoncie Grantobiorcy, na którym znajdowały się środki. Ujemne oprocentowanie środków na rachunku bankowym nie może być sfinansowane z grantu. W przypadku gdy Grantobiorca wnosi wkład własny i rzeczywista wartość tego wkładu będzie mniejsza niż przedstawiona we wniosku, kwota przyznanej dotacji nie ulega zmianie.

W uzasadnionych przypadkach (np. opóźnienia w realizacji projektu, nieterminowe lub niepoprawne sprawozdania) Operator może w trakcie realizacji projektu zdecydować o zwiększeniu liczby i obniżeniu kwot płatności. Zmiana taka wymaga podpisania aneksu do umowy.

Płatność początkowa przekazywana jest w terminie do 14 dni roboczych od dnia złożenia ostatecznego podpisu na umowie lub złożenia weksla in blanco z deklaracją wekslową. Płatności okresowe przekazywane są w terminie do 14 dni roboczych od dnia zatwierdzenia przez Operatora sprawozdań okresowych. Płatność końcowa przekazywana jest w terminie do 14

dni roboczych od Otrzymania przez Operatora wydruku zatwierdzonego przez Operatora sprawozdania końcowego, podpisanego przez osoby upoważnione do reprezentowania Grantobiorcy.

Po zakończeniu realizacji projektu Grantobiorca zobowiązany jest do zwrotu niewykorzystanej części dotacji w terminie 14 dni roboczych od daty zatwierdzenia sprawozdania końcowego na rachunek bankowy wskazany przez Operatora.

Płatności dokonywane są na wyodrębniony rachunek bankowy lub subkonto bankowe Grantobiorcy prowadzone w polskich złotych, przeznaczone wyłącznie do dokonywania operacji bankowych związanych z realizacją projektu i działaniami dotyczącymi rozwoju instytucjonalnego przewidzianymi we wniosku.

WSPARCIE DLA WNIOSKODAWCÓW

Operator przewiduje dodatkowe wsparcie dla Wnioskodawców m.in. w formie:

- spotkań informacyjnych w regionach,
- webinarów poświęconych obszarom tematycznym,
- webinarów i konsultacji poświęconych tematom o znaczeniu szczególnym,
- webinarów poświęconych współpracy międzynarodowej w projektach,
- webinarium poświęconego komunikacji,
- webinarium poświęconego najczęściej popełnianym błędom przy składaniu wniosków,
- szkolenia z pisania wniosków,
- filmów instruktażowych dot. obsługi Generatora i konstruowania budżetu projektu,
- spotkań sieciujących z przykładami dobrych praktyk zagranicznych.

Na stronie internetowej <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/konkurs-1/> znajduje się *Podręcznik dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne* oraz inne dokumenty przydatne przy składaniu wniosków: instrukcja obsługi Generatora, formularze wniosków wraz z instrukcjami, proponowane narzędzie do budżetowania (MS Excel), wzory dokumentów, a także nagrania z webinarów i z konferencji otwierającej Program oraz fragment *Podręcznika dla Operatorów Funduszu Aktywni Obywatele* w części dotyczącej Wnioskodawców.

KONTAKT

W przypadku pytań lub wątpliwości związanych z ubieganiem się o granty prosimy o kontakt z konsultantkami i konsultantami regionalnymi, którzy odpowiedzą na pytania związane z Programem: zasadami aplikowania o granty i formalnym procesem przygotowywania wniosku. Ich dane kontaktowe znajdują się na stronie: <https://aktywniobywatele-regionalny.org.pl/kontakt/>.

Na stronie internetowej Programu będą na bieżąco publikowane odpowiedzi na najczęściej pojawiające się wątpliwości i pytania.

LISTA ZAŁĄCZNIKÓW

1. Podręcznik dla Wnioskodawców i Grantobiorców Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny. Konkursy na projekty tematyczne
2. Formularz wniosku ze wskazówkami dla projektów DUŻYCH
3. Formularz wniosku ze wskazówkami dla projektów MAŁYCH
4. Instrukcja składania wniosków w Generatorze
5. Wzór Planu komunikacji ze wskazówkami
6. Karta oceny formalnej wniosku DUŻEGO/MAŁEGO
7. Karta oceny merytorycznej wniosku DUŻEGO
8. Karta oceny merytorycznej wniosku MAŁEGO
9. Wzór umowy grantowej
10. Wymogi dot. umowy partnerskiej zawieranej między Grantobiorcą a Partnerem
11. Wzór umowy partnerskiej – podmioty polskie (PL)
12. Wzór umowy partnerskiej – podmioty zagraniczne (ENG)
13. Deklaracja współpracy partnerskiej (PL)
14. Deklaracja współpracy partnerskiej (ENG)
15. Logotypy Programu
16. Link do generatora: <http://generator.aktywniobywatele-regionalny.org.pl>
17. Narzędzie do planowania budżetu
18. Tabela rezultatów Programu AOFR